

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
สำนักนายกรัฐมนตรี

การวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพหุติมิชอบในส่วนราชการ
แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพหุติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
<p>เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>การปรับเปลี่ยนวิธีการรับเงินจากเงินสดหรือเช็คเป็นการรับ - จ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ อันเป็นหลักเกณฑ์ใหม่ที่ใช้กับส่วนราชการ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการของกรมบัญชีกลางได้เน้นย้ำให้ส่วนราชการต้องให้ความสำคัญกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน การสอบทานการปฏิบัติงาน และการกำกับดูแลของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยปัจจัยความเสี่ยงของกระบวนการรับ - จ่ายเงิน และนำส่งเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) มีความเสี่ยงเบื้องต้น ดังนี้</p> <p>๑. การเปิดให้บริการ :</p> <p>๑) ไม่กำหนดหรือมอบหมายผู้มีสิทธิใช้งานระบบอย่างเหมาะสมหรือตามหลักเกณฑ์/ข้อกำหนด</p> <p>๒) ไม่ผ่านการอนุมัติหรือเห็นชอบอย่างถูกต้องจากผู้มีอำนาจ</p> <p>๒. การจ่ายเงิน :</p> <p>๑) จ่ายเงินไม่เป็นไปตามประเภท/รายการที่กำหนด</p> <p>๒) โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารไม่ถูกต้อง ครบถ้วน</p> <p>๓) โอนเงินเข้าบัญชีไม่ได้</p> <p>๔) โอนเงินโดยทุจริตหรือโดยผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบหรือโดยผู้ไม่มีสิทธิใช้งาน</p> <p>๕) ไม่มีหลักฐานแบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอนผ่านระบบ</p> <p>๖) ไม่มีรายงานสรุปผลการโอนเงินที่ได้จากระบบเป็นหลักฐานการจ่ายหรือไม่ปรากฏรายการโอนเงินในรายงานต่าง ๆ ที่ได้จากระบบ</p> <p>๓. การตรวจสอบ ณ สิ้นวัน :</p> <p>๑) ไม่มีการตรวจสอบการจ่ายเงินทุกสิ้นวันทำการตามที่หลักเกณฑ์ฯ กำหนด</p> <p>๒) มีการตรวจสอบโดยผู้มีคุณสมบัติหรือสถานะที่ไม่เหมาะสมหรือขาดความเป็นอิสระ (เช่น ตรวจสอบโดยผู้ทำหน้าที่โอนเงิน)</p> <p>๓) มีการตรวจสอบโดยวิธีปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมหรือกำหนดวิธีการตรวจสอบที่ไม่ถูกต้องชัดเจน</p> <p>๔. การแก้ไขข้อคลาดเคลื่อนในการจ่ายเงิน :</p> <p>ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนดหรือปฏิบัติคลาดเคลื่อน</p>	<p>มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง</p> <p>การจัดทำแนวปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางการตรวจสอบการรับ-จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่กลุ่มการเงินและบัญชี และกลุ่มตรวจสอบภายใน รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเพื่อไม่ให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานที่สามารถระทำการทุจริตได้ รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางการควบคุมภายในด้านการรับเงินของกรมบัญชีกลาง</p>

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ประเมินความเสี่ยงด้าน

- ๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ
ทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ : การรับ-จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

ชื่อหน่วยงาน : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้รับผิดชอบ : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต โทรศัพท์ ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๑๓
กลุ่มตรวจสอบภายใน โทรศัพท์ ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๗๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

กระบวนการ : การรับ-จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

ตามที่กระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติและจัดให้มีการควบคุมภายในให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อมากระทรวงการคลังได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e - Payment Master Plan) ซึ่ง National e - Payment เป็นระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่รัฐบาลผลักดันเพื่อพัฒนาระบบการชำระเงินของประเทศไทยให้เข้าสู่ระบบชำระเงินแบบครบวงจร และให้มีระบบรองรับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มาตรฐานสอดคล้องกับการใช้งานเทคโนโลยีโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือที่ขยายวงกว้างขึ้น และมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยรวม โดยเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e - Payment Master Plan) และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละโครงการเร่งดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ พร้อมทั้งให้แต่ละโครงการดำเนินการขออนุมัติงบประมาณในแต่ละโครงการโดยตรงและดำเนินการแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องตามแผนยุทธศาสตร์ด้วย

ทั้งนี้ ส่วนราชการที่บันทึกรายการทางบัญชีด้วยระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ (Government Fiscal Management Information System : GFMS) ต้องใช้บริการผ่านธนาคารอินเทอร์เน็ต แบงก์กิ้ง (KTB Corporate Online) อันเป็นหลักเกณฑ์ใหม่ที่ใช้กับส่วนราชการที่มีบัญชีเงินฝากกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สำหรับเงินงบประมาณที่ขอเบิกจากคลัง ตามระเบียบการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้ทำการเปิดใช้บริการด้านการโอนเงิน (Bulk Payment) ผ่านระบบ KTB Corporate Online และใช้บัญชีเงินฝากดังกล่าว เพื่อโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้มีสิทธิรับเงินที่เป็นข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการหรือบุคคลภายนอก และจากการปรับเปลี่ยนวิธีการรับ-จ่ายเงิน จากเงินสดหรือเช็คเป็นการจ่ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

อย่างไรก็ตาม การปรับเปลี่ยนวิธีการรับเงินสดหรือเช็คเป็นการรับ-จ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ อาจทำให้เกิดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ในเบื้องต้น ดังนี้

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ปัจจัยเสี่ยง	มาตรการป้องกันความเสี่ยงในปัจจุบัน
๑	การเปิดให้บริการ	๑. ไม่กำหนดหรือมอบหมายผู้มีสิทธิ เข้าใช้งานระบบอย่างเหมาะสม หรือตามหลักเกณฑ์/ข้อกำหนด ๒. ไม่ผ่านการอนุมัติหรือเห็นชอบ อย่างถูกต้องจากผู้มีอำนาจ	๑. ไม่ทราบเกี่ยวกับหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ให้ถือปฏิบัติ ๒. ไม่มีความรู้ความเข้าใจหลักปฏิบัติที่ดี ในการกำหนด/มอบหมายผู้มีสิทธิ เข้าใช้งานที่เหมาะสม ๓. ผ่าฝืน/ละเลยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนด	๑. มีคำสั่งมอบหมายผู้มีสิทธิเข้าใช้งานระบบ KTB Corporate Online ๒. ถือปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๒/ว ๕๘๙ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางการควบคุมภายในด้านการรับเงิน ๓. เจ้าหน้าที่กลุ่มการเงินและบัญชี และเจ้าหน้าที่กลุ่ม ตรวจสอบภายใน ศึกษาแนวทางปฏิบัติที่ กรมบัญชีกลางกำหนดและระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๒	การจ่ายเงิน	๑. จ่ายเงินไม่เป็นไปตามประเภท/ รายการที่กำหนด ๒. โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากไม่ถูกต้อง ครบถ้วน ๓. โอนเงินเข้าบัญชีไม่ได้ ๔. โอนเงินโดยทุจริตหรือโดยผู้ไม่มี อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบหรือ โดยผู้ไม่มีสิทธิเข้าใช้งาน ๕. ไม่มีหลักฐานแบบแจ้งข้อมูล การรับเงินโอนผ่านระบบ ๖. ไม่มีรายงานสรุปผลการโอนเงินที่ได้ จากระบบเป็นหลักฐานการจ่าย	๑. ไม่ทราบเกี่ยวกับหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ให้ถือปฏิบัติ ๒. ไม่มีความรู้ความเข้าใจหลักปฏิบัติที่ดี ในการกำหนด/มอบหมายผู้มีสิทธิ เข้าใช้งานที่เหมาะสม ๓. ผ่าฝืน/ละเลยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนด ๔. มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือขาด ความชำนาญในการปฏิบัติ ตาม หลักเกณฑ์ฯ ๕. ผู้ปฏิบัติงานขาดการสอบทานความถูกต้อง ครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน	๑. แบบแจ้งขอการรับเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online พร้อมแนบสำเนาสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร ของผู้มีสิทธิ ๒. ผู้มีสิทธิรับเงินแจ้งขอรับเงินจากส่วนราชการให้ขอเบิก เงินจากคลัง เพื่อเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ๓. ดำเนินการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้มีสิทธิ รับเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online และเมื่อการ โอนสำเร็จ ระบบจะมีการส่งข้อความแจ้งเตือนผ่าน โทรศัพท์มือถือ (SMS)

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ปัจจัยเสี่ยง	มาตรการป้องกันความเสี่ยงในปัจจุบัน
		หรือไม่ปรากฏรายการโอนเงินในรายการต่าง ๆ ที่ได้จากระบบ	๖. ขาดการสอบทานและอนุมัติรายการก่อนการจ่ายเงินโดยผู้บังคับบัญชาหรือผู้ควบคุมที่ได้รับมอบหมาย	
๓	การตรวจสอบ ณ สิ้นวัน	๑. ไม่มีการตรวจสอบการจ่ายเงินทุกสิ้นวันทำการตามที่หลักเกณฑ์ฯ กำหนด ๒. มีการตรวจสอบโดยผู้มีคุณสมบัติหรือสถานะที่ไม่เหมาะสมหรือขาดความเป็นอิสระ เช่น ตรวจสอบโดยผู้ทำหน้าที่โอนเงิน ๓. มีการตรวจสอบโดยวิธีปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมหรือกำหนดวิธีการตรวจสอบที่ไม่ถูกต้องชัดเจน	๑. ผ่าฝืนการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนด ๒. มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือขาดความชำนาญในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ๓. ขาดการสอบทานหรือติดตามกำกับดูแลโดยผู้บังคับบัญชาหรือผู้ควบคุมที่ได้รับมอบหมาย	๑. ตรวจสอบรายงานสรุปผลการโอนเงิน (Detail Report และ Summary Report/Transaction History) กับรายงานสรุปความเคลื่อนไหวทางบัญชี (e-Statement/Account Information) ๒. ตรวจสอบหลักฐานและการบันทึกการจ่ายเงินกับรายงานการจ่ายเงินจากระบบ GFMS
๔	การแก้ไขข้อคลาดเคลื่อนในการจ่ายเงิน	ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนดหรือปฏิบัติคลาดเคลื่อน	๑. ผ่าฝืนการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนด ๒. มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือขาดความชำนาญในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ๓. ขาดการสอบทานหรือติดตามกำกับดูแลโดยผู้บังคับบัญชาหรือผู้ควบคุมที่ได้รับมอบหมาย	ต้องยึดถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ของกรมบัญชีกลาง ตามแจ้งเวียนแนวทางการควบคุมภายในด้านการรับเงินของกรมบัญชีกลาง ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๐๙.๒/ว ๕๘๙ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒

จากความเสี่ยงในขั้นตอนการปฏิบัติงานข้างต้น ดังนั้น เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กรให้ดีขึ้น จำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจถึงกระบวนการรับ-จ่ายเงิน และการนำส่งเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานกิจกรรมดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องจัดทำแนวทางการตรวจสอบการรับ-จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) เพื่อให้บุคลากรของสำนักงาน ก.พ.ร. ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อความโปร่งใสไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้งองค์กร

๑. การประเมินระดับความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงการประเมินระดับความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		สถานะความเสี่ยง				เมตริกส์ระดับความเสี่ยง		
		Know Factor	Unknown Factor	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็นXความรุนแรง)
๑.	<p>กระบวนการ : การรับ-จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงาน ก.พ.ร. มีการปฏิบัติการรับ-จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งปรับเปลี่ยนวิธีการรับ-จ่ายเงิน จากเงินสดหรือเช็คเป็นการจ่ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางการควบคุมภายในด้านการรับเงินของกรมบัญชีกลางและระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยในการปรับเปลี่ยนวิธีการดังกล่าว อาจเกิดความเสี่ยงเบื้องต้น ดังนี้</p> <p>๑. การเปิดใช้บริการ :</p> <p>๑) ไม่กำหนดหรือมอบหมายผู้มีสิทธิเข้าใช้งานระบบอย่างเหมาะสมหรือตามหลักเกณฑ์/ข้อกำหนด</p> <p>๒) ไม่ผ่านการอนุมัติหรือเห็นชอบอย่างถูกต้องจากผู้มีอำนาจ</p> <p>๒. การจ่ายเงิน :</p> <p>๑) จ่ายเงินไม่เป็นไปตามประเภท/รายการที่กำหนด</p>		<p>กระบวนการ : การรับ-จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการรับเงินสดหรือเช็คเป็นการรับ-จ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ และแนวทางฯ ตามกรมบัญชีกลางกำหนด หากหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามหลักแนวทางการปฏิบัติที่ดี อาจเกิดความเสี่ยงเบื้องต้น ดังนี้</p> <p>๑) การเปิดใช้บริการ : หน่วยงานอาจเกิดความเสี่ยงหากไม่มีการกำหนดหรือมอบหมายผู้มีสิทธิเข้าใช้งานระบบอย่างเหมาะสมหรือตามหลักเกณฑ์/ข้อกำหนด และไม่ผ่านการอนุมัติ หรือเห็นชอบอย่างถูกต้องจากผู้มีอำนาจ</p> <p>๒) การจ่ายเงิน : หน่วยงานอาจเกิดความเสี่ยงจากการจ่ายเงินที่ไม่เป็นไปตามประเภทรายการ/รายการที่กำหนด การโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารไม่ถูกต้องครบถ้วน และอาจมีการโอนเงิน</p>			✓		๒	๓	๖

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต		สถานะความเสี่ยง				เมตริกส์ระดับความเสี่ยง		
		Know Factor	Unknown Factor	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็นXความรุนแรง)
	<p>๒) โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารไม่ถูกต้อง ครบถ้วน</p> <p>๓) โอนเงินเข้าบัญชีไม่ได้</p> <p>๔) โอนเงินโดยทุจริตหรือโดยผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบหรือโดยผู้ไม่มีสิทธิเข้าใช้งาน</p> <p>๕) ไม่มีหลักฐานแบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอนผ่านระบบ</p> <p>๖) ไม่มีรายงานสรุปผลการโอนเงินที่ได้จากระบบเป็นหลักฐานการจ่ายหรือไม่ปรากฏรายการโอนเงินในรายงานต่าง ๆ ที่ได้จากระบบ</p> <p>๓. การตรวจสอบ ณ สิ้นวัน :</p> <p>๑) ไม่มีการตรวจสอบการจ่ายเงินทุกสิ้นวันทำการตามที่หลักเกณฑ์ฯ กำหนด</p> <p>๒) มีการตรวจสอบโดยผู้มีความสามารถหรือสถานะที่ไม่เหมาะสมหรือขาดความเป็นอิสระ (เช่น ตรวจสอบโดยผู้ทำหน้าที่โอนเงิน)</p> <p>๓) มีการตรวจสอบโดยวิธีปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมหรือกำหนดวิธีการตรวจสอบที่ไม่ถูกต้องชัดเจน</p> <p>๔. การแก้ไขข้อผิดพลาดเคลื่อนในการจ่ายเงิน :</p> <p>ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนดหรือปฏิบัติ</p>		<p>โดยทุจริตหรือโดยผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบหรือโดยผู้ไม่มีสิทธิเข้าใช้งาน และไม่มีหลักฐานแบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอนผ่านระบบและไม่มีมีการตรวจสอบรายงานสรุปผลการโอนเงินที่ได้จากระบบเป็นหลักฐานการจ่ายหรือไม่ปรากฏรายการโอนเงินในรายการต่าง ๆ ที่ได้จากระบบ</p> <p>๓) การตรวจสอบ ณ สิ้นวัน : หน่วยงานอาจเกิดความเสี่ยงในการดำเนินงานไม่ถูกต้อง หากไม่มีการตรวจสอบการจ่ายเงินทุกสิ้นวันทำการตามที่หลักเกณฑ์ฯ กำหนด การตรวจสอบโดยผู้มีความสามารถหรือสถานะที่ไม่เหมาะสมหรือขาดความเป็นอิสระ (เช่น ตรวจสอบโดยผู้ทำหน้าที่โอนเงิน) การตรวจสอบโดยวิธีปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมหรือกำหนดวิธีการตรวจสอบที่ไม่ถูกต้องชัดเจน</p> <p>๔) การแก้ไขข้อผิดพลาดเคลื่อนในการจ่ายเงิน : หน่วยงานอาจเกิดความเสี่ยงหากไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนดหรือปฏิบัติคลาดเคลื่อน</p>							

หมายเหตุ : ๑. ประเภทความเสี่ยงการทุจริต ต้องระบุความเสี่ยง ดังนี้

๑.๑ Known Factor : ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้มาเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำหรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว

๑.๒ Unknown Factor : ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคตปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไขเสมอ)

๒. สถานะความเสี่ยง ต้องวิเคราะห์กระบวนการเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงออกตามรายสีไฟจราจร ดังนี้

๒.๑ สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

๒.๒ สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถไขความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

๒.๓ สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมขามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

๒.๔ สถานะสีแสด : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ หากวิเคราะห์แล้วสถานะความเสี่ยงปรากฏในช่องสีส้ม และสีแดง มาทำการวิเคราะห์ค่าความเสี่ยงรวมต่อไปในช่องเมตริกส์ระดับความเสี่ยง

๓. เมตริกส์ระดับความเสี่ยง คือ ค่าความเสี่ยงรวม โดยคำนวณจากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ระดับ ๓ หรือ ๒ หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้

- ระดับ ๑ หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครีเอกชน คาอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม (Financial) คาอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย (Customer/User) คาอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน (Internal Process) หรือกระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ (Learning & Growth) คาอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครีเอกชน			
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		X	
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User			
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process			
ผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth			

๒. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพ การควบคุมความเสี่ยง การทุจริต	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ความเสี่ยงระดับต่ำ	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	ความเสี่ยงระดับสูง
	ดี	ต่ำ ๑	ค่อนข้างต่ำ ๒	ปานกลาง ๓
<p>สำนักงาน ก.พ.ร. มีการปฏิบัติการรับ-จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นปรับเปลี่ยนวิธีการรับ-จ่ายเงิน จากเงินสดหรือเช็คเป็นการจ่ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางการควบคุมภายในด้านการรับเงินของกรมบัญชีกลางและระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยในการปรับเปลี่ยนวิธีการดังกล่าว อาจเกิดความเสี่ยงเบื้องต้น ดังนี้</p> <p>๑. การเปิดใช้บริการ :</p> <p>๑) ไม่กำหนดหรือมอบหมายผู้มีสิทธิเข้าใช้งานระบบอย่างเหมาะสมหรือตามหลักเกณฑ์/ข้อกำหนด</p> <p>๒) ไม่ผ่านการอนุมัติหรือเห็นชอบอย่างถูกต้องจากผู้มีอำนาจ</p> <p>๒. การจ่ายเงิน :</p> <p>๑) จ่ายเงินไม่เป็นไปตามประเภท/รายการที่กำหนด</p> <p>๒) โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารไม่ถูกต้องครบถ้วน</p> <p>๓) โอนเงินเข้าบัญชีไม่ได้</p>	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ ๔	ปานกลาง ๕	ค่อนข้างสูง ๖

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพ การควบคุมความเสี่ยง การทุจริต	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ความเสี่ยงระดับต่ำ	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	ความเสี่ยงระดับสูง
<p>๔) โอนเงินโดยทุจริตหรือโดยผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบหรือโดยผู้ไม่มีสิทธิเข้าใช้งาน</p> <p>๕) ไม่มีหลักฐานแบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอน ผ่านระบบ</p> <p>๖) ไม่มีรายงานสรุปผลการโอนเงินที่ได้จากระบบ เป็นหลักฐานการจ่ายหรือไม่ปรากฏรายการโอนเงินในรายงาน ต่าง ๆ ที่ได้จากระบบ</p> <p>๓. การตรวจสอบ ณ สิ้นวัน :</p> <p>๑) ไม่มีการตรวจสอบการจ่ายเงินทุกสิ้นวันทำการ ตามที่หลักเกณฑ์ฯ กำหนด</p> <p>๒) มีการตรวจสอบโดยผู้มีคุณสมบัติหรือสถานะ ที่ไม่เหมาะสมหรือขาดความเป็นอิสระ (เช่น ตรวจสอบโดย ผู้ทำหน้าที่โอนเงิน)</p> <p>๓) มีการตรวจสอบโดยวิธีปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง เหมาะสมหรือกำหนดวิธีการตรวจสอบที่ไม่ถูกต้องชัดเจน</p> <p>๔. การแก้ไขข้อคลาดเคลื่อนในการจ่ายเงิน : ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนดหรือปฏิบัติ คลาดเคลื่อน</p>				
	อ่อน	ปานกลาง ๗	ค่อนข้างสูง ๘	สูง ๙

หมายเหตุ : การประเมินการควบคุมความเสี่ยง เป็นการนำค่าความเสี่ยงรวมมาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับ
คุณภาพการจัดการ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้
ดี : การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้ : การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงหรือกำหนดแนวทาง/มาตรการ
เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตได้
อ่อน : การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
ทั้งนี้ ค่าความเสี่ยงรวมกระบวนการ : การรับ - จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ คือ ๖ มีความเสี่ยงระดับ “ค่อนข้างสูง” และคุณภาพการจัดการอยู่ในเกณฑ์ “พอใช้”

๓. แผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๓ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
๑.	<p>สำนักงาน ก.พ.ร. มีการปฏิบัติการรับ-จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการรับ-จ่ายเงิน จากเงินสดหรือเช็คเป็นการจ่ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางการควบคุมภายในด้านการรับเงินของกรมบัญชีกลางและระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยในการปรับเปลี่ยนวิธีการดังกล่าว อาจเกิดความเสี่ยงเบื้องต้น ดังนี้</p> <p>๑. การเปิดให้บริการ :</p> <p>๑) ไม่กำหนดหรือมอบหมายผู้มีสิทธิเข้าใช้งานระบบอย่างเหมาะสมหรือตามหลักเกณฑ์/ข้อกำหนด</p> <p>๒) ไม่ผ่านการอนุมัติหรือเห็นชอบอย่างถูกต้องจากผู้มีอำนาจ</p> <p>๒. การจ่ายเงิน :</p> <p>๑) จ่ายเงินไม่เป็นไปตามประเภท/รายการที่กำหนด</p> <p>๒) โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารไม่ถูกต้อง ครบถ้วน</p> <p>๓) โอนเงินเข้าบัญชีไม่ได้</p> <p>๔) โอนเงินโดยทุจริตหรือโดยผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบหรือโดยผู้ไม่มีสิทธิเข้าใช้งาน</p> <p>๕) ไม่มีหลักฐานแบบแจ้งข้อมูลการรับเงินโอนผ่านระบบ</p>	<p>จัดทำแนวทางการตรวจสอบการรับ-จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่กลุ่มการเงินและบัญชี และกลุ่มตรวจสอบภายในสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเพื่อไม่ให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานที่สามารถกระทำการทุจริตได้ และเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางการควบคุมภายในด้านการรับเงินของกรมบัญชีกลาง</p>

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
	<p>๖) ไม่มีรายงานสรุปผลการโอนเงินที่ได้จากระบบเป็นหลักฐานการจ่ายหรือไม่ปรากฏรายการโอนเงินในรายงานต่างๆ ที่ได้จากระบบ</p> <p>๓. การตรวจสอบ ณ สิ้นวัน :</p> <p>๑) ไม่มีการตรวจสอบการจ่ายเงินทุกสิ้นวันทำการตามที่หลักเกณฑ์ฯ กำหนด</p> <p>๒) มีการตรวจสอบโดยผู้มีความสามารถหรือสถานะที่ไม่เหมาะสมหรือขาดความเป็นอิสระ (เช่น ตรวจสอบโดยผู้ทำหน้าที่โอนเงิน)</p> <p>๓) มีการตรวจสอบโดยวิธีปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องเหมาะสมหรือกำหนดวิธีการตรวจสอบที่ไม่ถูกต้องชัดเจน</p> <p>๔. การแก้ไขข้อคลาดเคลื่อนในการจ่ายเงิน :</p> <p>ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฯ ที่กำหนดหรือปฏิบัติคลาดเคลื่อน</p>	